

MAGYAR LAPOK

I. Nemzeti Képek kárvártar

XI. évfolyam, 230 (3394) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Elfogadta a képviselőház a hősi halált halt kormányzóhelyettes emlékééről és a nemzet hálájáról szóló törvényjavaslatot

Javaslatot nyújtott be a belügyminiszter a megyei, városi és községi tisztviselők helyzetének szabályozásáról

A képviselőház keddi ülésének napirendjén a hősi halált halt kormányzóhelyettes emlékének és a nemzet hálájának megörökítéséről szóló törvényjavaslat szerepelt. A javaslat előadója *Petró Kálmán* képviselő volt, aki beszédében visszaemlékezett a 8 hónap előtti egyhangú választásról, a nemzet nagy megnyugvásáról a kormányzóhelyettes megválasztása után. Megemlékezett arról, hogy lett az ország reménye a megválasztott ifjú kormányzóhelyettes. Drámai visszaemlékezéssel esetelt azután vitéz *Horthy István* harctéri szolgálatát, hősi harcait az első vonalban és a kormányzóhelyettes hitvesének önkéntes ápolónői szolgálatát. Azután rátért a javaslat részletes indoklására.

Ifjú kormányzóhelyettesünk áldozatos emlékének törvénybeiktatásával nemcsak az ő emlékeztétét iktatjuk a törvénytárba, hanem kivétel nélkül valamennyi bajtársa emlékének adozunk hálátel szívvel és könnyes kegyelettel. A most vívott háboruban nincs és nem is lehet kivételes sorsa senkinek. Vitéz *Horthy István* azonban annak a törzsnek volt virágbaszökkenet hajtása, amely törzs állami életünk egyik legszökebb korszakában tudott erőt, bizalmat és megnyugvást adni nemzetünknek főméltóságú Kormányzó Uruk személyében.

Az előadó azután hangoztatta, hogy a törvényjavaslat kettős célt szolgál. Az első cél a hazáért hősi halált halt kormányzóhelyettes emlékének közjogi sullyal történő megörökítése, a másik pedig, hogy gondoskodjék a hősi halált halt kormányzóhelyettes özvegyéről és kisfiáról, annak neveléséről és a főméltóságú címnek a *Horthy István* ágból származó fiú utódok javára történő adományozásról. Az előadó azután ismertette a törvényjavaslat egyes szakaszait. Végül kérte a törvényjavaslat elfogadását.

Az előadó nagy tetszéssel és éljenzéssel fogadott beszéde után Szőlőssy Jenő szólalt fel, aki a Nyilaskeresztes párti képviselők nevében deklarációt terjesztett elő, amelyben kifejezésre juttatta, hogy a Nyilaskeresztes párt hozzájárul ahhoz, hogy a beszűlt mezően hősi halált halt harcvéd és köztük legelső helyen a kormányzóhelyettes ur emléket törvénybe iktassák és a kormányzóhelyettes ur özvegye és árvája ép úgy, mint a többi hősi halált halt özvegye és árvája illő gondoskodásban részesüljön. A Nyilaskeresztes

párt és Magyar Megújulás Párt és a Nemzeti Szocialista Pártszövetség azonban nem teszi magáévá mindazt, amit a kegyelet, hála és gondoskodás törvénybeiktatásán túl a törvényjavaslatban foglaltak.

A deklaráció felolvasása után a miniszterelnök emelkedett szólásra és a következőket mondotta:

— Ez a törvényjavaslat világos kifejezése annak, amit elérni célt, a nemzet hálájának kifejezése és mindannyiunk összefogó érzésének megörökítése a jövőre vonatkozóan is. Ünnepi törvényt készítünk ma elő, amely mögött ugyan gyász és veszteség, egy fiatal élet elmulása, de a gyász, veszteség és halál fölött világosan ott van a legmegfelelőbb a legnagyobb áldozat dicsősége, az élet feláldozása a hazáért. Ebben a kimagasló és önként vállalt áldozatban ott van a másik nagyszerűsége a hősi halálnak. *Horthy István* kormányzóhelyettes, akit kiemelt a nemzet magas polcra helyeztet, most teljes egyenlőségben el nem választható közösségbe olvadt össze a nemzet annyi hű fiával, minden magyar hősi halottal. Az ő ragyogó példájának törvénybeiktatásával a nemzet nemcsak *Horthy István* iránti háláját röjja le, hanem történelmi értéket őriz meg az utókor számára. Ha tehát javaslatba hozom Főméltóságú Kormányzó Urukotól hősi halált halt Kormányzóhelyettes Urukon át leszármazó fiú utódok, tehát a kiskoru *István*nak is főméltóságú címet adni való felrüházását, ezzel nem a családnak bizonyos közjo

gu jellegű rangemelését kívánom biztosítani, hanem inkább azt, hogy a család későbbi férfiivadékában, a nemzet egészében, mindig benne legyen a tudat, hogy az elődök nagysága az utódokat is kötelezi.

A miniszterelnök nagy tetszéssel és éljenzéssel fogadott beszéde után a képviselők felállva hosszasan éltették Magyarország kormányzóját, majd az elnök befejezettnek nyilvánította a tanácskozást és határozathozatalra került sor. A Ház tagjai a törvényjavaslatot elfogadták, majd az elnök bejelentette, hogy a Ház a törvényjavaslatot nagy egyértelműséggel elfogadta. Az elnök az ülést 11 óra 7 perckor újból megnyitotta, majd *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminiszter benyújtotta a megyei, városi és községi tisztviselők alkalmazásának, valamint egyéb szolgálati viszonyainak átmeneti szabályozásairól szóló törvényjavaslatot, melyet holnap részletesen ismertetünk, továbbá *Kaposvár* és *Szombathely* megyei városoknak törvényhatósági jogu városokká nyilvánításáról szóló törvényjavaslatot, kérve a javaslatok tárgyalására a sürgősség kimondását. A Ház a belügyminiszter javaslatát magáévá tette, majd az elnök napirendi javaslatot terjesztett elő, melynek értelmében a Ház október 15-én, csütörtök délután 10 órakor tartja legközelebbi ülését, melyen a belügyminiszter által benyújtott törvényjavaslatot tárgyalja. A Ház az elnök napirendi indítványát elfogadta.

Roosevelt bejelentette a második arcvonal felállítását

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az Egyesült Államok elnöke hétfőn este Washingtonban beszédet mondott. Bevezetőben kijelentette, hogy a szövetségesek egyetemesen megállapodtak abban, hogy új támadásokkal más harcokra irányítják a hármasegyezmény hatalmainak haderőit a keleti arcvonalról és Kínából. Az, hogy a támadás hogyan és mikor fog bekövetkezni, azt most nem közölheti. A szövetségesek azt is elhatározták, hogy Németország, Olaszország és Japán vezető férfiai, akik az ő felfogása szerint számtalan barbár cselekményért felelősek, elfogják és bíróság elé állítják.

Roosevelt a továbbiakban kijelentette, hogy a háboru végéigja Németország, Japán és szövetségeseik végső megsemmisítése.

Madridból jelentik: (NTI) Argentína külügyminisztere *Guinazu* üzenetet intézett a spanyol kormányhoz, melyben hangsúlyozza, hogy *Argentína szilárd elhatározása, hogy Spanyolországgal együttműködve folytatja az újjáépítő munkát. A történelmi órákban Argentína Spanyolországgal együtt arra törekszik, hogy megőrizze a békét. Ezért igyekszik Argentína is a Spanyolországgal való kapcsolatokat, melyek a történelem során meglazultak, újra megerősíteni.*

Csipkebogó és Kertmagyarország

(P. I.) Kertmagyarországról az utóbbi időben sokat írtak és sokat beszéltek. Különösen a népi iroknál találkozunk gyakran ezzel a fogalommal, de hála Istennek, már szakkörökben is mind sűrűbben fordul elő. Emlékeztünk arra az előadásra, amelyet *Johann von Leers* jeni egyetemi tanár tartott nem is olyan régen Nagyváradon Délkelet-Európa gazdasági kérdéseiről és Európa élelmézéséről. Előadásában határozottan Kertmagyarországot említett és pedig nem lírai kitérés során, hanem a legszigorubb tárgyilagosság alapján: számszerűen kimutatta, hogy minden földrajzi és éghajlati adottsága belterjes kertgazdálkodásra utalja hazánkat. Ha még az is hozzáveszünk, hogy az európai gabonatermelés alapjaiban történő átszervezése folytán nemzetközi viszonylatban hátrányos helyzetbe kerülhetünk külterjes szemgazdálkodásunkkal, akkor bátran mondhatjuk, hogy Magyarország mezőgazdaságának jövője a kertgazdálkodással lehet népi alapon történő földreformot végrehajtani, a Duna-Tisza közti öntöző és közlekedési csatornahálózatot elkészíteni.

Van azonban a kertgazdálkodásnak olyan ösztökeje is, amelynek érveit a jó Isten szolgáltatja. Ha pedig az Ur Isten törvényei, gondviselése után figyelmeztet valamine, azt meg kell tennünk. Ez az útmutatás pedig nyilvánvaló. Vannak ennek az áldott magyar földnek és égnek olyan értékes tulajdonságai, amelyekért egész Európa sőt az egész világ irigyelhet és irigyel is bennünket. Sokáig találgatták, hogy miért izesebb a magyar gyümölcs, miért vitamindúsabb a zöldségünk, miért egvedülálló a paprikánk? S azután rájöttek: sehol sem süti annyit a nap a földet a mérsékelt égöv alatt, mint nálunk s természet törvényeink csodálatos titkai folytán a nap sugarainak esési szöge olyan, amely a legalkalmasabb az élet számára annyira fontos vitaminok képződésére. Kimutatták ezt már a paprikánál, kimutatták a legtöbb gyümölcsnél. Népi iroink még tovább mentek. Könyveikben egészen közel vitték a kertgazdálkodás gondolatát a falvak és tanyák népéhez, sőt a nép számára könnyen érthető módon a legsürgősebb és legegyszerűbb tennivalókat már fel is sorolták.

Tudományos szakember talán tebecsüli ezeket a könyveket. — a gyakorlat számára azonban annál többet érnek. Elég ezen a téren megemlíteni *Somogyi Imre*: *Kertmagyarország felé* című könyvét, amely páratlan meggyőző erővel ismerteti a közeljövő teendőit.

Csak megerősít tehát bennünket és tovább biztat Kertmagyarország jövőjében a Közéleti Értesítő legutóbbi számának érdekes cikke a magyar

mezők és erdők mostohaszámába vett gyümölcséről, a csipkebogyóról. Azt olvassuk ebben a cikkben, hogy az orvostudomány megállapításai szerint a csipkebogyó hatóanyaga a C-vitamin, amelyből tíz-tizenötöt annyi tartalmaz, mint a citrom és közel huszszorosát rejti a paprika C-vitamin tartalmának. Azonban a mesterségesen előállított C-vitamin hatásfokát is messze felülmúlja azokkal a mindmáig titokzatos, felderítetlen szerves mellékanyagaival, amelyek gyógyhatásából kiválóan benne rejtőznek. Az elmúlt esztendő folyamán külföld is felfigyelt a magyar csipkebogyóra. Körülbelül 200 vagon magyar csipkebogyót vittek ki három országba. Ezt a kivitt mennyiséget gyógyászati és népelemezési célokra

használták fel, mert kiderült, hogy a magyar csipkebogyó C-vitamintartalma messze felülmúlja a többi európai országokban élő vadrózsafajták bogyóinak vitamintartalmát.

Nem is folytatjuk tovább. Újabb bizonyíték ez arra, hogy nálunk valóban más a föld, más az ég, másképpen süt a nap, másképpen ragyognak a csillagok, mint bárhol. A Gondviselés vezetett ide bennünket és ennek a földnek Isten-áldotta titkait még alig-alig aknáztuk ki. A csipkebogyó sok más egyébvel figyelmeztet, biztat, hogy nemcsak népi téren, hanem mezőgazdaságunkban is a belső erők, a belső lehetőségek kifejtésére kell törekednünk. A csipkebogyó is egyik értékes gyümölcse lesz a közeljövő Kertmagyarországnak.

Országszerte teljes erővel megindul a csipkebogyó gyűjtése

Konzervgyárak és gyógyszerkészítők dolgozzák fel az összegyűjtött értékes tápanyagot

A Közellátási Értesítő legújabb száma nagy feltűnést keltő cikkben számol be a magyar tájakon olyan gyakori és eddig kevésbé becsült gyümölcs, a vadrózsa csipkebogyója értékéről és értékesítéséről. A cikk foglalkozik a régen ismert, újabban azonban feledésbe ment élelmiszerek felkutatásával és hasznosításával, majd így folytatja:

A vadrózsbokrok termése, a csipkebogyó, úgyszólván minden régi szakácskönyvben előfordul mártás, lekvár vagy éppen csipkebogyóbor, sőt pálinka formájában. A régi gazdaasszonyok nem tudták okát adni, hogy miért, de úgy találták, hogy a csipkebogyó bármilyen formában igen hasznos az egészségre.

A csipkebogyó titkát csak a vitaminok rejtélyét fűrésző legújabbkori orvostudomány derítette fel, amikor hosszúságú kísérletezések után megállapította, hogy a csipkebogyó hatóanyaga C-vitamin, amelyből tíz-tizenötöt annyi tartalmaz, mint a citrom és közel huszszorosát rejti a paprika C-vitamin tartalmának.

10 gramm magyar csipkebogyó teljesen fedezi a felnőtt ember C-vitaminszükségletét

Azonban a mesterségesen előállított C-vitamin hatásfokát is messze felülmúlja azokkal a mindmáig titokzatos, felderítetlen szerves mellékanyagaival, amelyek gyógyhatásából kiválóan benne rejtőznek. Az elmúlt esztendő folyamán különösen Németország, Svájc és Svédország figyelt fel a magyar mezők és erdők eddig mostohaszámába vett gyümölcsére és vásárolta vagontételekben. Az említett három államból Magyarországról és használt fel legkülönbözőbb gyógyászati és népelemezési célokra mert kiderült, hogy a magyar csipkebogyó C-vitamintartalma messze felülmúlja a többi európai országban élő vadrózsafajták bogyóinak vitamintartalmát. Az ellenőrző kísérletek megállapították, hogy 10 gramm magyar csipkebogyó teljesen fedezi a felnőtt ember napi 50 milligramm C-vitamin szükségletét, míg a zöldpaprikából kétszerannyi, citromból meg egyenesen 100 gramm kell a napiszükséglet fedezéséhez.

A magyar közellátás vezetői nyomban felismerték a csipkebogyó roppant népelemezési jelentőségét.

A kísérletezések alapján rájöttek,

hogy a csipkebogyót porrá kell feldolgozni és úgy belekeverni valamilyen alapanyagba. Erre a célra legjobban az almaiz vált be.

Házilag is lehet készíteni „csodaszert”

A csipkebogyó-almaiznek németek szervezeterősítő és betegségmegelőző tulajdonsága van, hanem alaposan emeli a munkabírást is. Német táplálkozástani vizsgálat során bebizonyult, hogy a C-vitaminnal megfelelő módon ellátott munkások teljesítménye, anélkül, hogy szervezetüket ez megterhelte volna, 15-20 százalékkal emelkedett, sőt bár mennyiségben nagyobb munkát végeztek, kevésbé fáradtak ki, mint a C-vitaminus táplálék nélkül elvégzett kisebb munkánál.

Magyarországon ezentel a csipkebogyó nem pazarlódk el. A közellátási kormány munkája folytán az eddig el-

Ünnepi zenei eseménye lesz Nagyváradnak Halmos László és kamarakórusának vendégszereplése

Nagyváradon most mutatkozik be először az országos nevű fiatal zeneszerző

Nem mindennapi zenei eseményben lesz része Várad társadalmának. Halmos László, a fiatal, már is országos, sőt tuzás nélkül szólva európai híru fiatal zeneszerző és karnagy egy napra Váradra hozza a rádióból is ismert kitünő kamarakórusát. Az esemény jelentőségét növeli az a tény, hogy Halmos nagyváradi származású, ma is szoros rokoni és baráti kapcsok fűzik körösparti szülővárosához, s mint ez nem egy magyar tehetséggel lenni szokott, diadalmos művészi pályájának első évtizede után jut csak vissza ifjusága színhelyére.

Halmos Lászlót zeneértők előtt nem kell idegenként bemutatni. Neve már régen fényes, s meghordozták külföldi szakfolyóiratai, sőt nagyobb napilapjai is. Nekünk, Váradiaknak, különös öröm róla hallani és beszélni. Halmos László, akinek zenei tehetsége család örökség — hiszen Halmos János,

Apollo filmszínházban Az évad legnagyobb sikerü filmje

Örségváltás

Főszerepben: CSORTÓS, PAGER, HÍVÉGHY VALÉRIA

Belvárosi

Csak szerd'ig!

VETELYTARSAK

Két férfi harca egy asszonyért! Az igaz szerelem és hazaszeretet éposza

Jókai Mór legnépszerűbb regényének filmváltozata

Aranyember

Főszereplői: Kiss Ferenc, Uray, Egyr Mária, Fűzess Anna

Kedden utoljára **Gül baba**

Szerdától a CASINOBAN

hanyagolt vadrózsa-gyümölcs elfoglalja a néptáplálkozásban. A földművelésügyi minisztérium utasítása nyomán ezert az országban teljes erővel folyik a csipkebogyószüret, az árhivatal megállapítja a megfelelő beváltási árakat, a gyógynövény nagykereskedések és a konzervgyárak pedig teljes üzemmel látnak neki, hogy a csipkebogyót átváltoztassák az egyik legfontosabb néptáplálékká. Az almaizbe kevert csipkebogyó rendkívül nagy táp- és gyógyhatását természetesen természetesen kell felhasználni, úgyhogy abból az egész nemzet a lehető legtöbb hasznot húzza. Így tehát ezzel a vitamingszorgalmas táplálékkal elsősorban a terhes és szoptató anyákat, a fejlődő korban lévő gyermekeket, valamint a nehéz testi munkát végzőket látják el és ezután kerül sor a többiekre.

Azonban bármely háziasszony otthon, a saját konyháján játszva elkészítheti a csipkebogyó tisztán, vagy almával keverve és ezzel olyan védőtáplálékot nyújthat családjának, aminek révén igen tetemes patikaszámlat takarít meg, elűzve hajlékából a szokványos téli megbetegedések javarészét is.

a Magyar Föld Ünnepe című kitünő zeneművét. Mint egyházi zeneszerző, legnagyobb sikerét az 1936-i Frankfurtban tartott IV. Nemzetközi Egyházzenei Munkahéten aratta: itt mutatták be művei között az egyik miséjét, a Missa Barbarát, amelynek stílusa, a gregorián és a magyar népi zene varázslatosan szép öszekapcsolása, a szigorú és más külföldi zenebírálokat valóságilag lenyűgözte a művét gyors egymásutánban tüntet műsorra a nagy német városok kórusai. Egy statisztikai kimutató szerint a külföldön szereplő magyar egyházi zeneszerzők között az ő műveit mutatták be legtöbbször.

Világi alkotásai igen változatosak, különösen kedveltek — a rádió műsorán hetenként szerepelnek — hangulati elemekben és hangszerelési ötletekben kimunka nélkül gazdag s népdalfeldolgozásai, Berzsenyi, Mécs László, Sik Sándor, Ady Endre verseire írt kompozíciói különösen ujszerű melódiákkal és szuggesztív erejű meseképükkel tűnnek ki. Zongoraművei közül megemlíthetjük bihari vonatkozása miatt a rádióban is hallott bihari szvitjét. Szerzői multjának fénye Győrött 1942. márciusában tartott tízéves zeneszerzői jubileumán csillogott legszebben. Ezen az ünnepi estén fejezte ki Győr városa hálafejtését mindenért, amit Halmos, Győr és egész Magyarország zenei életének emelésére és gazdagítására tett. Mert Halmos munkásságának ugyanolyan jelentős részét teszi kórusvezetői, szervező és irányító tevékenysége is. Ma már országos hírvő kórusokat szerzett. Egyik követésre legméltóbb ötlete az volt, hogy összehozta a napközi otthon kórusait és megszervezte belőlük a maga Pacsirta-gyermekkórusát. A győri Palestrina-Kórus vegyeskarát férfi, női és gyermekkarát vezeti, karnagya a Győri Ének- és Zeneegylet vegyeskórusának. Ezek a kórusok évenként nem is egyszer nagyszabású és többször is megismételt hangversenyeket rendeznek nagy sikerrel. Ezt fogjuk a jövő vasárnap hallani a szerző vezényletével. Nyilvános énekörököt ma már országszerte átvették a legtöbbször a rádió is közvetítést adott az egyikről. Halmos László Nagyvárad városnát büszkének kell lennie rá, s hangversenye bizonyára a város büszkéje ünnepe lesz. Reméljük, hogy ez a hangverseny idekapcsolja utóból hozzánk az innen elinduló művészt és Győr mellett Várad is joggal magának mondhatja majd.

Műsorára még visszatérünk.

(B. J.)

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük Magyar Lapok-at

Nem lehet felállítani második arcvonalat, mert nincs elegendő hajótér

4 angolszász nehézcirkáló pusztult el a Salamon szigeteknél

Rómából jelentik. (MTI) A Stefani iroda jelenti: Az angol és amerikai lapok eddigi bizakodó hangjukkal eltérően hangoztatják, hogy a második arcvonal megteremtése lehetetlenné vált a közeljövőre nézve nemcsak a partraszállás nehézségei, hanem a hadviselés szükséges hajóterhiánya miatt is. A szövetkezett hatalmaknak összesen mintegy 25 millió tonna áll rendelkezésükre, amelyből 16 millió tonnát Anglia élelmezéséhez és amerikai csapatoknak Európába való szállításához használnak fel. A megmaradt 9 millióval kell ellátni Amerikát, Ausztráliát, a dominiumok és a gyarmatok egyéb szükségleteit és ezeknek állandóan veszélyeztetett területen kell haladniuk.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat szerint az északamerikai tengerészetiügyi minisztérium közölte, hogy augusztus 8-án és 9-én a Salamon szigetek előtt az Egyesült Államok 3 nehézcirkálója súlyos el, ugyanakkor, amikor a Cariberra nevű ausztráliai cirkáló is elsüllyesztették. Az embervesztés igen nagy volt. A három elsüllyedt amerikai nehézcirkáló a Quency, a Vincennes és az Astoria. Vízkihozásuk egyenként 9-10.000 tonna volt.

Asztrachánon keresztül menekítik értékeiket a bolsevisták

Berlin. (MTI) A nemzetközi tájékoztató iroda a következőkben ismerteti a helyzetet:

A Kaukázus északnyugati részén a legutóbbi napokban eddig négyezer foglyot ejtettünk. A bolsevisták veres veszteségei 8-10.000 embert tesznek ki. Különösen érzékeny csapás érte a szovjet utánpótlási közlekedését. Több bombasorozat a járműszlopok közé esett, amelyek a tuapsai harctérre tartottak. A Volgától keletre német harci gépek támadást intéztek több vasúti csomópont ellen és elpusztítottak vágányokat és hidakat. Német felderítők megállapítása szerint a szovjet igyekezik a kaukázusi északi részeken még megmaradt mozdonyait és vasúti kocsiikat Asztrachánon keresztül a Szovjetunió belsejébe való szállításra megmenteni. Ez arra mutat, hogy a szovjet hadvezetés még nem nagy bizalommal ítéli meg a kaukázusi harci cselekményeket. Az arcvonal északi és középső részén az időjárás rosszabbodása következtében nyugalmos volt. Csak a Ladoga-tó felé délre foglaltak el a német csapatok egy munkástelepülést. A Földközi-tenger térségében a német légierőket a legutóbbi napokban jelentősen megerősítették. Az ide áthelyezett bombavető kötelékek vasárnap nagy sikerrel kezdték meg a harcot Málta ellen. Az afrikai harctéren is jelentős mértékben megerősítették mindkét részről a légierőket. Azt hiszik, hogy Alexander tábornok angol főparancsnok még az esős időjárás beállta előtt támadásba kezd.

Szebasztopol ostromához hasonlít a stalingrádi csata

Berlin. (Interinf). A stalingrádi csata hasonlít a szebasztopoli csatához, amely a német és a szövetséges katonák ragyogó győzelmével végződött. A harc mostani szakaszát bolsevista és angolszász részről ellentmondó hírekkel kísérik. E találgatások mögött — berlini vélemény szerint — a német csapatok újabb csapásaitól való félelem húzódik meg. Ezeket a csapásokat majd akkor mérik a bolsevistákra, amikor a német hadvezetés akarja.

Berlin. (MTI). Illetékes katonai

helyről közlik: A stalingrádi romvárosban tovább tart a részletharc. Ennek a harctérnek minden alattomos veszedelme mellett a német gyalogosok sikeresen előrejutottak és sikerült megsemmisíteniük október 11-én egy bolsevista ellenállási fészket az

Amerika újabb angol szigeteket száll meg

Churchill szerint a vereségek győzelemhez vezetnek

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: A Perzsa-öbölben levő Bahrein szigeteken állítólag amerikai helyőrséget helyeztek el, mert Amerikának ott nagyobb gazdasági érdekei vannak, mint Angliának. Német részről utalnak arra, hogy a Bahrein-szigetek az India és Perzsa közötti hajóforgalomban éppen olyan fontos támaszpont jelentenek, mint Aden az India és a Földközi-tenger közötti forgalomban és a szigetek átadása rávilágít az angol birodalom folyamatban lévő kiárusítására.

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hírszolgálat jelenté-

Indiában tovább tartanak a zavargások

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti: A külügyminisztériumban hétfőn tartott sajtóértekezleten kijelentették, hogy annak az angol részről terjesztett hírnek, amely szerint a csatornában levő szigetekről ír földmunkásokat szállítottak Németországba kényszermunkára, nyilván az a célja, hogy megzavarják a német-ír viszonyt.

Bangkok. (MTI) A Német TI je-

Roosevelt elégtételt akar adni Chilének és Argentínának

Róma. (MTI) Az olasz lapok nagy érdeklődéssel foglalkoznak azzal a különös diplomáciai incidenssel, amely az amerikai helyettes külügyi államtitkár bostoni kijelentése folytán egyrészt az Egyesült Államok, másrészt Chile és Argentína közt támadt. Lisszaboni jelentés szerint az a hír járja, hogy Roosevelt úgy kíván

egész légénységével együtt, köztük több magasrangú tisztet és megbízottat.

Szövetkegyetlenkedések a hadifoglyokai

Berlin. (MTI). Illetékes katonai helyen közlik: A bolsevisták a harctéren elszenvedett veszteségeikért a sebesültekkel és a foglyokkal szemben elkövetett kegyetlenkedésekkel igyekeznek megbosszulni magukat. A bolsevista parti hadsereg vezérkarának egyik közleményében arról van szó, hogy a foglyokat kihallgatás nélkül meg kell semmisíteni. Egy fogságba került szovjet katonarvos feljegyzéseiben elmondja, hogy valamennyi hadifoglyot agyonlőttek.

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Stalinnak a második arcvonal létesítésére kibocsátott felhívásával kapcsolatban londoni diplomáciai körökben egyáltalán nem hiszik, hogy Churchill közvetlenül kedvező választ adhat. Feltűnőnek tartják azt a tényt, hogy Kanada milyen ellenségesen fogadta a második arcvonal gondolatát.

se szerint Churchill hétfői edinburghi beszédében az általános hadihelyzetről így szólt: Azt állítom, hogy a szövetségesek vereségei csak a győzelem lépcsőfokai. A tengelyhatalmak győzelmei pusztulásukhoz vezetnek. Az oroszországi német hadjáratot másodrendű hadjáratnak nevezte, amely eddig nyilván kudarcba fulladt. Churchill visszapillantásának a lényege a következő: Ha áttekintjük mindkét oldalt és egyforma nyugalommal mérlegeljük a jót és rosszat, meg kell állapítanunk, hogy ebben a háborúban súlyos és elkerülhetetlen veszélyek érzékelünk.

lenti: Az indiai zavargások tovább tartanak. Bombayban a rendőrség tüzelt a tömegre. Poonában 43 embert, Jesorében pedig 144 embert letartóztattak. Calcuttában több helyütt házkutatás volt. A muzulmán liga elnöke üzenetet intézett a muzulmánokhoz, amelyben kifejezésre juttatja a muzulmánok eltökélt szándékát, hogy kivívják a függetlenséget.

elégtételt adni Argentínának és Chilének, hogy Sumner Wellest eltávolítsa és Kanadába küldi.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat szerint a chilei államelnök levélben közölte Roosevelttel, hogy elmarad októberre tervezett washingtoni látogatása.

A honvédelmi miniszter megszemlélte az érvédelmi egységeket

(MTI). Nagybaonban nagy Vilmos vezéreztetés honvédelmi miniszter legutóbb megszemlélte a légierőket Szemleútjának befejezése után kijelentette, hogy örömmel állapította meg, hogy a magyar létező védelmére és az ország nyugalmának biztosítására az illetékes katonai parancsnokságok az összes szükséges intézkedéseket megtették. Megnyugtathatom az ország lakosságát, hogy a magyar légvédelmi erők és a polgári légoltalom minden tekintetben felkészült az ellenséges légitámadások eredménye elhárítására.

Internálta a rendőrség Rollinger Jenő bevásárlóját is

Nagyvárad. Saját tud. Megírtuk, hogy Rollinger Jenő terménykereskedőt a rendőrség különböző üzérkedések és ádrágitás miatt internálta. Az ügygel kapcsolatban kedden kihirdette a rendőrség Józsa János Halász-utca 13. szám alatti lakos előtt is az internálási végzést, azért, mert Józsa 11 mázsát mákot vásárolt össze áron felül a falusi gazdáktól, holott a mákot szeptember 10-én zárolták. Ebből a mennyiségből adott el aztán áron felül 9 mázsát Rollingernek, 2 mázsát pedig máskereskedőknek, míg végül a gazdasági érdekekre káros magatartásáért rendőrségi felügyelet alá helyezték.

E temették Hunyady Sándort

Hunyady Sándor, a kiváló író és újságíró szombat este felhat órákor a budapesti Páris-szanatóriumban hosszas szenvedés után 50 éves korában elhunyt. Hunyady Sándort néhány hete súlyos betegnek szállították a sanatóriumba, ahol most tüdőgyulladás után fellépő szövődmények következtében halt meg.

Hunyady Sándor személyesen a magyar újságírásnak és irodalomnak egy rokonszenves egyénisége távozott az élők sorából. Kolozsvárt született 1892-ben s már egészen fiatalon, 18 éves korában lett újságíró. A kolozsvári „Ellenzék” riportereként kezdte pályafutását s szülővárosában élte át az impériumváltozást majd az erdélyi kisebbségi sors legsúlyosabb éveit. 1928-ban költözött Budapestre, ahol a „Magyarország”-nál haláláig dolgozott. Nagyszerű színpadi műveivel korán elismert nevet szerzett az irodalomban. Első darabját, a „Júniusi éjszakát” a Vigaszínház mutatta be, ezt követte a „Feketeszaru cseresznye” igazi sikere. „Bore István” című felmesésének a határokon túl is megérdemelt visszhangja volt. Írásművészetének igazi formáját mégis a tárcsa és a novella műfajában futotta ki. Hunyady hosszú hetek óta betegeskedett. Amerikai utján szerzett tüdőbaját a leg gondosabb ápolás sem gyógyíthatta meg. Írói tiszteletdíjait és műveinek ezután jövedelmét az Újságírók Szanatóriumegyesületére hagyta. A kiváló író temetése ma délután volt a főváros által kijelölt díszsírhelyen, a Kerepesi-úti temetőben.

Beszámoló közgyűlést tartott a városi iskolán kívüli népművelési bizottság

Szaktanfolyamokat és szabadegyetemi előadásokat tartanak ebben az évben

(Nagyvárad.) A város iskolán kívüli népművelési bizottsága hétfőn délután dr. Soós István polgármester elnökletével közgyűlést tartott. A polgármester megnyitó beszédében bejelentette az elmúlt év eredményeit. A nyelvismeret terjesztése, a nemzeti történet és a honismeret hiánynyainak pótlása volt az elmúlt tanévben a bizottság munkásságának vezérelve. A bizottság különböző működési területein a következő számok jelzik az elvégzett munka nagyságát és jelentőségét:

244 népművelési és ismeretterjesztő előadásban 2726 személy vett részt.

41 tanfolyamon, 2432 órán 1066 hallgató vett részt.

33 színelőadáson 16.793 néző jelent meg.

2 hangversenynek 862 hallgatója volt.

266 gyermekszórakoztató és maszkjátékokon 8856 gyermek vett részt.

Összefoglalva: 893 népművelési alkalmon 53.132 személy vett részt.

Mit végeztek eddig?

A polgármester megnyitója után Vidor József népművelési titkár tartotta meg részletes beszámolóját a bizottság munkásságáról. Az irni-olvasni tudás, a magyar nyelv, az irodalom, a magyar történet és honismeret, a magyar nemzethez való tartozás tudatosítása volt a népművelési munka legfontosabb célkitűzése. Nagy gondot fordítottak a román történet-tanítás hamis beállításainak ellensúlyozására s általában azoknak az ismereteknek a pótlására, amelyeket az ifjúság az idegen megszállás idejében nem sajátíthatott el. Súlyt fektettek a népművészetre is, e ennek ügyét főként a magyar dal és magyar tánc-tanfolyamokkal szolgálták. Emellett a gyakorlati jelentőségű oktatásnak is nagy figyelmet szenteltek gazdasági tanfolyamok, szőlő- és gyümölcs-termelési és méhészeti tanfolyamok rendezésével. Ezt a célt szolgálták a kisgazdaságszony képző és a háztartási tanfolyamok, valamint a hímző tanfolyamok, míg a zöldkeresztes növények előadásai népegészségügyi kérdésekkel foglalkoztak.

Ez előadások, illetve tanfolyamok színhelyei különböző iskolák tanterméi, az ipartestület, a leveletothoz, az Erdélyi Párt helyiségei, a Református Kulturpalota, a Nemzeti Munkaközpont és a Szigligeti Színház voltak.

Vidor József titkár részletes és nagyérdeklődéssel beszámolóját vita nélkül tudomásul vette a bizottság, amely ezután a jövő tanév munkatervét halgatta meg, amit ugyancsak a titkár terjesztett elő.

A jövő tervei

Az 1942—43. tanév iskolán kívüli népművelő tevékenységének főcélja lesz, hogy a népben a magyar öntudatot, az összetartozás érzését fokozza, különös tekintettel a nehéz háborús időkből folyó kötelesek szem előtt tartására. Tanfolyamok és előadás-sorozatok segítségével igyekszik a bizottság a kitűzött célt elérni s különös súlyt helyeznek majd gyakorlati szaktanfolyamokra, amelyek főként a

kereskedők és iparosok továbbképzését kívánják majd szolgálni, azután a munkásfőiskolára, amelyen a munkástársadalomnak nyújtanak szociális oktatást és a sokirányú munkateljesítés betetőzésül megszervezi a bizottság a szabadegyetem előadás-sorozatát, amely a legmagasabb műveltségűek igényeit is kielégíti majd.

Kereskedelmi Akadémia lesz Nagyváradon

A munkatervhez dr. Soós István polgármester szövegezt, hangsúlyozva a munkásnevelést célzó előadások, az iparosok és kereskedők továbbképzésére alkalmas tanfolyamok és végül a szabadegyetem jelentőségét. A szabadegyetemmel kapcsolatban ismertette a polgármester azokat a lépéseket, amelyeket a város vezetősége egy Nagyváradon felállítandó főiskola érdekében tett. Előadta, hogy a kultuszminiszternek a múlt héten nem volt módjában a nagyváradai küldöttséget fogadni, de azért a kérdést nem ejtették el.

A kultuszminiszter jóindulatot tanúsított az ügy iránt és elvben hozzá is járult ahoz, hogy Nagyváradon — nem jogakadémia — hanem kereskedelmi akadémia állítsák fel, csupán a kérdés anyagi vonatkozására vannak még aggodalmak a miniszterek. Azért, ha a nagyváradai küldöttség ismét Budapestre megy, főként a pénzügyminiszterrel kell tárgyalnia.

Az iskolán kívüli népművelési bizottság ezek után tudomásul vette a titkár 1942—43. évi munkatervét, majd a polgármester bejelentette, hogy a bizottság kiegészült Tarkó Lajos vármegyei népművelési titkárral, továbbá dr. Hlatky Endrénével és dr. Csernak Bélánéval, a Lorántffy Zsuzsanna egyesület, Cziffra Bertával és Scholtz Klárával, a Katolikus Nőszövetség, valamint Balajthy Jenőnével, a Gyermekvédő Egyesület részéről.

Ezzel a gyűlés véget ért.

Október 15-én kezdődik az október-félhavi zsiradag kiszolgálása

Nagyvárad thj. város polgármestere 8326—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének, hogy folyó évi október hó 1-től 15-ig terjedő időre esedékes, zsirjegy-elvételre október hó 15-én reggel a város területén levő valamennyi húsparas üzletében megkezdődik.

A szelvényként kiszolgáltandó zsiradékmennyiséget ez alkalommal 15 dkg. zsirban, vagy 18 dkg. hájban, illetőleg olvasztani való, bórnelküli zsirszalonnában állapítom meg. A zsir mennyiség egyharmad részét egyelőre növényi ételzsirban, kétharmad részét pedig olvasztott sertézsirban szolgálják ki.

A növényi ételzsir és az olvasztott sertézsir ára 3,80 pengő, a bórnelküli zsirszalonna 3,34 pengő, a háj pedig 3 pengő 60 fillér kilogrammonként. Szeptember, valamint régebbi jegyekre, úgyszintén október 16—31-iki szelvényekre az alkalommal zsiradék nem szolgálható ki.

A hentes üzletek előtti ácsorgás és tolongás felesleges, mert mindenki adagja biztosítva van.

Nagyvárad, 1942. október 12.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Olcsó ruházati anyaghoz juttatják a gazdasági cselédeket és munkásokat 17-ig kell benyújtani az igényléseket

Nagyvárad thj. város polgármestere a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a m. kir. Közélemezési Hivatalból — 627.500—1942. sz. leírata értelmében — a gazdasági cselédek és munkások ruházati gondjainak enyhítése céljából a folyó év őszén gazdasági munkásruházati akciót indít, amelynek során kedvezményes áron jöminőségű ruházati anyagok, férfi-, női- és gyermek kötött mellények és pulloverek, férfiingek és alsónadrágok, illetőleg ezekhez való anyagok, valamint strux munkásnadrágok, flanellek és végül vastagszálú vásznak fognak kiosztásra kerülni az erdő- és mezőgazdaságokban alkal-

mazott konvenciók cselédek, esetleg sommás idénymunkások, részes aratók és cséplőmunkások, részes kertészek és egyéb olyan munkások között, akik az év egy részében a gazdaság szolgálatában állanak, valamint ezek családjai részére.

Felhívom ennél fogva a város területén lévő mindazon mező- és erdőgazdaságok tulajdonosait, illetőleg felelős vezetőit, akik fenti minőségben foglalkoztatott alkalmazottaikat és ezek hozzátartozóit az előző bekezdésben felsorolt ruházati cikkekben és anyagokban részesíteni kívánják, hogy ebben igénybejelentéseiket a legsűrűbben, de legkésőbb folyó hó 17. napjáig a városi Közélemezési Hiva-

talban — 2. számú szoba — írásban nyújtsák be.

Az igénybejelentéseknek tartalmazniuk kell az igénylő gazdaság megnevezését és pontos címét, továbbá a gazdasági alkalmazott nevét, alkalmazási minőségét, valamint a részére igényelt anyagok és cikkek pontos megnevezését és azok mennyiségét.

Az igényelt bekecsket, nadrágot és öltönyt, továbbá a férfi-, női- és gyermek kötött mellényeket és pullovereket, valamint a férfiing- és alsónadrágokat darabszám kell az igénybejelentésen feltüntetni, az igényelt flanellek és vastagszálú kender-, vagy lenvásznat pedig hossz mértékben: Egy bekecsre 1,80 méter, egy strux nadrágra 2,50 és egy öltönyre 2,90 méter anyag van számítva. Ruhaanyagból személyenként legfeljebb egy-egy bekecsre való, egy-egy nadrágra való, vagy egy-egy öltönyre való anyag, kötött mellényekből egy-egy darab, férfiingekből és alsónadrágokból kettő, kettő darab, flanellekből 5—5 méter, vastagszálú vásznokból pedig 6—6 méter igényelhető.

Az igénybejelentések fentiek szerint kitöltve és a gazdaságjogszerűtlen felelős vezetőjének aláírásával ellátva, a fent kitüntetett határidőig annál inkább benyújtandók, mert a később érkező, vagy hiányosan kitöltöttétek figyelembe vehetők nem lesznek.

Az igényelt anyagok és cikkek áráról, továbbá a befizetés módjáról, valamint a szétosztás idejéről és mikénti végrehajtásáról annak idején az igénylőgazdaságokat közvetlenül fogom tájékoztatni.

Együttal felhívom a város területén lévő mindazon textilkereskedőket, akik ezen munkásruha akció lebonyolításában, — az anyagok és cikkek szétosztásában — részt akarnak venni, hogy ebből kérésüket a városi Közélemezési Hivatalban — 2. sz. szoba — legkésőbb folyó hó 16-ig nyújtsák be.

A kérésben a jelentkező kiskereskedő büntető jogi felelősség terhe alatt köteles nyilatkozni arra vonatkozólag, hogy iparigazolványa textilkereskedésre jogosítja-e, foglalkozik-e a textilárukon kívül más cikkek eladásával is, hol van utcára nyíló nyílt árusítási üzlete, az 1941. XV. tc. szempontjából zsidóknak minősül-e és végül, hogy az akcióban való részvétel céljaira mennyi tőke áll rendelkezésére.

Elkésztett érkező, vagy hiányosan kitöltött kérések figyelembe vehetők nem lesznek.

Nagyvárad, 1942. október hó 12-én.
Dr. Soós, polgármester

Egyelőre nem állapítják meg a dió legmagasabb árát

Az érdekeltek tájékoztatása céljából illetékes helyről közlik, hogy a közlemezési miniszter az idei termésű dió és dióbél legmagasabb árát mindaddig nem tarja szükségesnek megállapítani, amíg annak szabad áralakulása az árszintet nem zavarja. Az ez évi diótermés ugyanis jóval kedvezőbb a múlt évinél és így a termelők részéről várható bőveges kínálat következtében nem kell tartani túlzott áremelkedéstől, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy az árszabályozás mellőzése nem jelent közvetlen áralakulást, mert a kereskedelemnek a múltányos hasznof meghaladó nyereséggel ezután sem szabad kalkulálni.

Rövidesen az országgyűlés elé kerül az ügyvédi pálya teljes zsidótlanításának javaslata

Az ügyvédi hivatás hitelének teljes helyreállítását hozza meg a numerus nullus

A Magyar Ügyvédek Egyesületének sajtószolgálatától.

Az utóbbi évszázadban az ügyvédi hivatásrend nagy átalakuláson ment át. A „jogásznemzet” legjobbjainak helyét a jogokhoz ismét jutó zsidóság „élelmes” rétegei lepték el. Az ingó tőke urai a saját fajtestvéreiket foglalkoztatták és néhány évtized alatt a gettóból polgári jólétre emelkedtek. A pénzüvilág által támogatott zsidó ügyvédség birtokába vette az ügyvédi szervezetek legfontosabb öröklését, észrevétlenül urává vált az ügyvédi önkormányzatnak és rányomta saját bélyegét a magyar jogéletre. A pénz és sajtó gondoskodott arról, hogy köztudattá váljék az ügyvédi pálya már bekövetkezett elszűdősödésének belső indoklottsága. Célszatos megállapítások hódították el közvéleményünket; sűrűn hallatszottak hőles kijelentések arról, hogy a magyarból legfeljebb jó huszártszáz lehet, de nem jó ügyvéd: csak a zsidó ért a hiteljoghoz; a zsidó „körmonfont”, eredményes ügyvéd és így tovább.

Ennek az állapotnak és propagandának eredménye az volt, hogy a kisebbségi sorban görnyedő keresztény magyar ügyvédség egyes tagjai szinte kénytelenek voltak a gyilkos versenyben a veszedelmes vetélytárs magatartásához idomulni és, hogy az ügyvédi kar tagjai — természetesen túlnyomó többségben a zsidó származásúak — mind gyakrabban szerepeltek a hírlapokban, mint vagyonelleni deliktumok főhősei. Ilyen előzmények után nem lehet csodálkozni azon, hogy az egész országban ügyvédellenes hangulat kapott lábra.

Milyen eredményt hozott a két zsidótörvény az ügyvédi társadalom életében?

Az első és második zsidótörvény gazdasági vonalon már eredményt tud felmutatni, azonban egyes szabadfoglalkozások mezején nem kívánt, vagy nem tudott mélyrehatolni. E mostohább elbánásban részesült keresztény magyar ügyvédség is, akkor, amikor az amúgyis igen jelentékeny számú, a törvény értelmében zsidónak nem tekintendő, de valójában a zsidósághoz tartozó személy elé. — a törvény általános rendelkezései folytán — az ügyvédség gyakorlása tekintetében sem a jelenben, sem a jövőben semmiféle akadályt nem gördít, de ami ennél hasonlíthatatlanul súlyosabb: a törvény szerint is zsidónak tekintendő kamarai tagok létszámát a jelenben nem is érinti, csupán a jövőre vonatkozólag állapít meg kihalási rendszert, amikor azt rendelni, hogy mindaddig, amíg a zsidó kamarai tagok száma az illető kamara összes tagjai számának 6 százalékát kitevő szám alá nem esik, zsidó kamarai tagnak felvenni nem lehet.

Bármilyen szempontból nézzük is ezt a kérdést, e több évtizedes határidő túlságosan hosszú és nem juttatja a kérdést megoldáshoz. Ennek az ir-
tőzkedésnek alapján ugyanis legalább

három évtized, — egy teljes emberöltő időtartama — szükséges ahhoz, hogy a zsidóságnak az ügyvédség gyakorlásából való visszaszorítása bekövetkezzék.

A második zsidótörvény ügyvédi hivatkozásban lényegében fenntartja a jelenlegi állapotot, annak ellenére, hogy egy-két elethivatási körön kívül alig volt nálunk még egy, a zsidóságtól annyira megszállott, ú. n. szabadfoglalkozás, mint az ügyvédi pálya. Akkor, amikor a kiegyezést követő években, — már az 1867-XVII. tc. eredményeképpen — az egyetem jogi karán alig 2 százalék a zsidó hallgatók száma, két évtized múltán ez a szám megtízszereződik, az első világháborút követő években a csor-

kaország ügyvédeknek 65 százaléka, ma pedig mintegy 7500 ügyvédből kerekén 4000 a zsidó. Legerősebb az arányszám eltolódása a zsidó ügyvédek javára éppen a Budapesti Ügyvédi Kamara területén, ahol az 1941. év végén bejegyzett 3226 ügyvéd közül 2050 a zsidó vallású, illetve zsidó véré, azaz a budapesti ügyvédségnek 64 százaléka. Ha pedig arra gondolunk, hogy a zsidó ügyvédség közismert, eszközökben nem válogatós „ügyeskedésével”, faji kapcsolataik segítségével, az ügyvédi kereseti lehetőségeknek leggazdagabb részét ragadja magához, ez az arányszám gazdasági szempontból még kedvezőbbnek mutatkozik a zsidó ügyvédség javára.

A MÜNE összetétele és céljai

Az előjáróban ismertetett helyzet felismerése 11927-ben arra indította a budapesti ügyvédi kamara lelkes keresztény tagjait, hogy megalakítsák a keresztény magyar ügyvédek társadalmi szervezetét, a Magyar Ügyvédek Nemzeti Egyesületét. A MÜNE a hivatásrendi egyesületek között a legexkluzívabbnak tekinthető, mert tagjai közé nem vehető fel olyan ügyvéd, aki szabadkőműves páholy tagja, vagy tagja volt, aki zsidó származású, vagy akinek vele együttélő hitvestársa zsidó származású. Az egyesületi tagság szempontjából zsidó származású az, akinek bárcsak egy felmenője is zsidó vallású, vagy zsidó vallású volt.

A MÜNE országos szervezet. A budapesti magyar ügyvédeknek 80 százaléka, a vidéki magyar ügyvédeknek pedig 60 százaléka a MÜNE tagja. Budapesten kívül számos vidéki kamara székhelyén máris megalakította alapszabályszerű szervezeteit, a többi vidéki kamara székhelyén pedig a fiókszervezetek megalakulás előtt állnak.

A magyar ügyvédség erkölcsi és

anyagi javainak visszaszerzése, az ügyvédi tekintély helyreállítása, egy szóval a magyar ügyvédségnek régi jogaiba való visszahelyezése.

A közeljövő munkaterve:

1. a zsidóságnak az ügyvédi pályáról való teljes és végleges kiszorítása;
2. a magyar ügyvédségnek a gazdasági elnyomás alól való felszabadítása, megfelelő munkaalkalmakhoz és ezen keresztül anyagi függetlenségét biztosító jövedelemhez való juttatása;
3. a társadalomszervezés iskolapédájának megteremtése és ezen keresztül a magyar ügyvédségnek a nemzeti újjászületés szolgálatába való beállítása; végül
4. a jogéletnek és jogszabályainak a zsidó szelleműtől való megtisztítása, az elmúlt évtizedek alatt törvényterünkbe becsempészett, vagy beérőszakolt idegen szellemű jogszabályok helyett olyan jogszabályok alkotása, amelyek leginkább megfelelnek a magyar faj különleges faji jellegének és amelyeknek korlátai között érvényesül a magyar!

Az eddig elért eredmények és a közeljövő céljai

A MÜNE az elmúlt 15 esztendő alatt szerves egységbe tömörítette a keresztény magyar ügyvédeket. Megjelölte a kari politika útjait; ránevelte az addig közömbös magyar ügyvédek a kamarai és közéleti feladatokra; az illetékes tényezőket felvilágosította az ügyvédség helyzetéről és tisztán, határozottan képviselte az igaz magyar ügyvédek törekvéseit a felügyeleti hatóság és az ország közvéleménye előtt; az ügyvédi önkormányzatok szerveibe kipróbált keresztény ügyvédek küldött. Így a budapesti ügyvédi kamara választása a MÜNE lista teljes győzelmével vég-

ződött. Ugyanígy a vidéki kamarák választásain is a MÜNE jelöltjei kerültek ki győztesen. A m. kir. Kúria ügyvédi tanácsa, valamint az ügyvédi és bírói vizsgabizottság ügyvédtagjainak jelentékeny többsége a MÜNE kipróbált tagjaiból áll. Az Ügyvédi Kamarák Országos Bizottságában kivétel nélkül a MÜNE tagjai ülnek. Végül a közelmúltban megtartott választások eredményeként kizárólag a MÜNE jelöltjeiből alakult meg az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet vezetősége is.

Amint látjuk, az ügyvédi hivatásrend önkormányzati szerveiből a zsidóság már ki van szorítva. Hátra van a legnagyobb feladat: a zsidóságnak az ügyvédség gyakorlásából való teljes visszaszorítása, általános szóhasználat szerint a numerus nullus bevezetése.

A numerus nullus megvalósítását immáron nemcsak a MÜNE szorgal-

mazza, hanem annak érdekében a Budapesti Ügyvédi Kamara vezetésével az ország összes ügyvédi kamarái, valamint az Ügyvédi Kamarák Országos Bizottsága is felterjesztést intéztek az igazságügyminiszterhez. Az országgyűlés képviselőháza határozatot hozott a vonatkozó törvénytervezet benyújtására, a közelmúltban pedig az igazságügyminiszter bejelentette, hogy a vonatkozó törvénytervezetet legközelebb az országgyűlés képviselőháza elé terjeszti.

Öt ezer pengőre büntette a tábla az árdrápító barlalfalusi malmost

Nagyvárad. Saját tud. Starmüller Bertalan szatmármegyei, barlalfalusi malmos állott hétfőn délelőtt a nagyváradi tábla előtt árdrápítási ügyével. Starmüller a szatmári törvényeséki még a tavaszzal két évi fegyházra ítélte árdrápítáért. A tábla hétfőn tartotta meg a fellebbezés tárgyalását és Starmüller árdrápítá-
sát vétségéig minősítette és a törvényszék büntetését öt ezer pengőre változtatta át. Az ítélet jogerős.

Hetven éves fennállását ünnepelte a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem

Leleplezték az egyetem jövőinek emléktábláját

Kolozsvár. (MTI) A Ferenc József Tudományegyetem aulájában hétfőn délelőtt 11 órakor volt az egyetem működésének 70. felavatásának 40-ik évfordulója alkalmával rendezett ünnepély, amely egyben évnyitó ünnepély is volt.

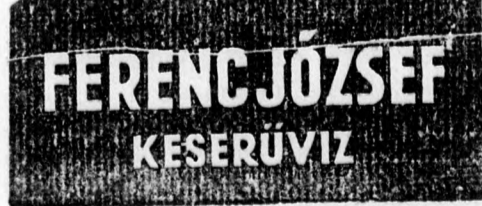
Kovrig Béla dr. az egyetem új rektora nagyszabású előadásban méltatta a kolozsvári egyetem hivatását.

A rektor beszéde után Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter mondott ünnepi beszédet. Bevezetőül örömmel állapította meg, hogy a húszéves száműzetés után otthonába visszatért Ferenc József Tudományegyetem nemzeti szempontból nagyjelentőségű munkájának alapjait az elmúlt két évben nem csupán egyénileg kiváló férfiak rakták le, hanem az erdélyi magyarság tudományszómia. Az egyetem felállítására nem tette feleslegessé az Erdélyi Múzeum Egyesületet. Az erdélyi magyar tudományos élet a magyar és európai tudománynak sok időtálló értéket termelt. A miniszter beszéde befejezésében kérte az egyetem tanárait és tudós professzorait, hogy tanítsák továbbra is abban a szellemben a fiatalságot, amelyben az elmúlt két év alatt tanították.

A kultuszminiszter nagy tetszéssel fogadott beszéde után leleplezték az egyetem visszatérésének emléktáblát és száműzetésének idejét, Szeged város és gróf Klebersberg Kunó kultuszminiszter egyetemfenntartó érdemeit megörökítő emléktáblát.

A kultuszminiszter és kísérete a délutáni menetrendszerű gyorsvonattal utazott vissza a fővárosba.

3328 pengőt gyűjtöttek a Vöröskeresztnek a váradai leventék. A nagyváradi leventéknek a Vöröskereszt javára házról-házra folytatott gyűjtése 3328 pengő 48 fillért eredményezett!

Kiknek fellebbezéseit tárgyalja az I. számú adófelszólamlási bizottság október 14 és 15-én?

Dr. Markovits Ignác orvos Pável u. 9.
 dr. Klein Ernő orvos Pável u. 13.
 dr. Schwartz Jenő orvos Pável u. 26.
 dr. Erczmann Lajos orvos Jakab M. u. 3.
 dr. Stolcz J. Gyula fogorvos Ezredévi Emléktér 2.
 Technochimich cég (Elek Pál és Moskovits József) Szent János u. 8.
 Elek Pál fogász Endrődi S. u. 3.
 Markovits József Szent János u. 8.
 Csillag Zoltán kezeztükészítő Hlatky E. u. 6.
 Kirschenbaum és Csillag fehérneműkészítő Teleki u. 26.
 Csillag Zoltán fehérneműkészítő Szent János u. 19.
 Csillag Zoltán varrónő Szent János u. 19.
 Tóth Sándor vendéglős gróf Csáky u. 64.
 Török Antal vendéglős Feszty Á. u. 44.
 özv. Józsa Lajosné vendéglős Gillányi u. 31.
 Szekeres Ferenc vendéglős Rimanóczy u. 11.
 Schwartz Géza asztalos gróf Teleki Pál u. 30.
 özv. Waldner Miklósné háztulajdonos Szacsavay u. 17.
 dr. Vajda István főorvos Szacsavay u. 24.
 Dávidovits Márton hentes és mészáros Vulcan József u. 5.
 Reich Adolf fogász gróf Andrásy u. 28.
 Kassirer Fany lakatos Francia u. 18.
 Róth Ármán bőrdíszműves gróf Batthányi u. 14.
 Fodor Dező gabonabizományos Rimanóczy u. 8.
 Hónig Jenő kalapos Mikes K. u. 17.
 Leitner Márton háztulajdonos Hlatky E. u. 5.
 Perl Sámuel piaci úrus Liget u. 18.
 Pollák Izrael volt kukorikaárus Liget u. 30.
 Nyárándi Gyula kocsmáros Kálvária u. 166.
 özv. Dovracsek Gusztávné dohányárus Ezredévi Emléktér 8.
 Weisz Sándor piaciúr Liget u. 30.
 Ghitea Tivadar volt városi tisztviselő Bethlen G. u. 12.
 Balla Béla ügynök Bocskay u. 1.
 Steiner Anna bogegás Eper u. 2.
 Hamburg Szerén Nagy S. u. 8.
 Hajós Gabriella nyelvtanítónő Rimanóczy u. 5.

Grósz Béla kereskedő Csaba u. 1.
 Moskovits József fogászati cikk kereskedő Kossuth utca 7.
 Fülöp Sándor mérnök Könyves Kálmán utca 9.
 Szilágyi Ernő nyomdatulajdonos Arany u. 2.
 Kohn Mór volt pék Huszár u. 17.
 Heller Sámuel terménykereskedő Zárda utca 11.
 Weinberger Abraham bőrkereskedő Bercey u. 7.
 Katz Lipót épületfatereskedő Bercey utca 12.
 Sternberg Gyula illatszertáros Blaha Lujza utca 29.
 Bocskó Gabriella nőszabó Rimanóczy utca 14.
 Balogh Árpád kereskedő Nagy Sándor utca 6.
 Hajnal József textilnagykereskedő Sztaroveszky utca 44.
 Dravermann Henrik művirágkészítő Sztaroveszky utca 46.
 Steier Dávid és neje terményesek Ezredévi Emléktér 2.
 Komor Marcell cipőkereskedő Kálvária utca 5.
 Erős Pál festékkereskedő Verbóczy L. u. 4.
 Finkelstein Elemérné szatócs Hegyessy Miklós utca 28.
 Horovic Pánel szatócs Vörösmarthy utca 59.
 Epstein Samu háztulajdonos Rimanóczy utca 9.
 dr. Nagy József háztulajdonos Ritoók Zs. utca 5.
 Steinmetz Farkas órás Szacsavay utca 42.
 Székely Miklósné zongoratanárnő Lázár Vilmos utca 1.
 Morgenstern Ferenc ablaktisztító Szacsavay u. 58.
 Burlea Demeter háztulajdonos Felső görög oldal 21.
 Knapp N. Dávid talmudista Blaha Lujza utca 20.
 Szin Abraham magánhitoktató Szeptember 6 u. 42.
 Fischbein Salamon magánhitoktató Blaha utca 18.
 Bluzststein Ignác magánhitoktató Szeptember 6 utca 32.
 Gerson János szabó Huszár utca 19.
 Berecskei János bérautós gróf Teleki utca 19.

Ünnepi estéllyel nyitja meg ideit tanfolyamait az Olasz Kulturintézet

Dr. Beóthy Konrád közkórházi főorvos tart előadást Pirandellóról az ünnepi évnnyitón

Nagyvárad. Saját tud. Megirtuk, hogy az Olasz Kulturintézet nagyváradai lektorátusának vezetésében ebben az évben változás állott be, amennyiben Folco Tempesti tanár Nagyváradról Debrecenbe távozott a helyébe az Intézet igazgatósága a velencei származású dr. Corrado Ortolani tanárt nevezte ki Nagyváradra. A fiatal rokonszenves tanár már meg is kezdte a tanfolyamok szervezését és értesülésünk szerint az iratkozások már is azt mutatják, hogy népes tanfolyamok nyílnak ebben az évben. Ugy látszik, hogy évről-évre nő az olasz nyelv és az olasz kultúra iránti érdeklődés Nagyváradon is. Az ideit tanfolyamokat ebben az évben október

15-én, csütörtökön ünnepélyes estély keretében nyitja meg a Kulturintézet. Az estélyen dr. Beóthy Konrád közkórházi főorvos tart előadást Pirandellóról. A nagy olasz vígjátékíróról. Az ünnepi évnnyitónak az is érdekessége, hogy azon először mutatkozik be dr. Beóthy Konrád főorvos erről az oldaláról. Értesülésünk szerint az estély iránt már is nagy az érdeklődés.

A Kulturintézet vezetősége azt is közölte, hogy sikerült három szép kulturális lekötni Nagyvárad számára. Ezek előadása is hamarosan megtörténik. Az ünnepi évnnyitó egyébként a városháza dísztermében lesz 15-én, csütörtök este 7 órakor.

4.93 pengő a cukorrépa termelői ára

A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében az ideit termésű cukorrépa legmagasabb termelői ára bármely feladóállomáson a levélzet, föld és egyéb tisztátalanság levonása után fennmaradó tiszta súly szerint mázsánként 4.93 pengő. Ezenfelül a vevő a cukorgyárak, illetőleg a szeszgyárak által természetben adott mellékszolgáltatások (répaszelet, melasz, cukor stb.) megváltásának ellenértékéeként megegyezés szerinti, de mázsánként legfeljebb 42 fillér

értőbbletet köteles a termelőnek fizetni. Bármilyen más ellenszolgáltatás kikötése, teljesítése, vagy elfogadása tilos. A megállapított termelői árnál magasabb árat a rendelet hatálybalépése előtt kötött termelési szerződés alapján sem lehet követelni, vagy fizetni. A most kiadott rendelet a cukorgyárak és szeszgyárak által már átvett, valamint ezután átvételre kerülő cukorrépa nem vonatkozik.

Értékes takarmányt nyerhet a gazda a kukoricaszár betakarításával

Hogyan kell eltenni a betakarított kukoricaszárt?

A kukoricaszár

A kukoricaszár értékéről a magyar gazdatársadalom nincsen valami nagy véleményrel. A kukoricaszárat nem kezeli helyesen, ezért sok helyen több kerül abból a tűzre, mint a jászolba az állatok elé. — Pedig a kukoricaszár értékes takarmány: 15 százalék a fehérjetartalma, a keményítőértéke pedig 26. Mázsája 8 pengőért. Ha holdankint 20 mázsára becsüljük átlagosan a szartermést, minden hold 180 pengő értékű takarmányt hoz a gazdának. A gazdák erre nyilván azt felelik, hogy a jóság nem dveli a kukoricaszárát. Ez a megállapítás azonban így nem egészen pontos. Mert csakugyan van olyan kukoricaszár,

amelyben a jóság csak turkál, amit a jászolból kiszór az alomba. Viszont van olyan is, amelyet szívesen fogyaszt. És pedig aszerint, hogy megvan-e benne a fehérje- és keményítőérték, vagy sem.

Az októberben levagott és betakarított kukoricaszárban még meg van az a tápérték, s azért takarmánynak annyit ér, mint a közepes rétiszena. A novemberi kóró már csak a szalmával egyenértékű, a decemberi pedig csakugyan nem való másra, mint tüzelésre. Aki tehát azt akarja, hogy a jósága szívesen fogyassza a kukoricaszárát, vágja le még októberben, rakja kupokba, ezután hordja be mielőbb fedeti helyre. Ha ilyen nincs, rakja száraz aljra (szalmára, gerendára stb.) és fedje be szalmával. Nálunk kb. 63 millió métermázsára becsülhetjük az évi kukoricaszártermést. Nem közömbös, hogyan használjuk fel ezt a hatalmas mennyiségű takarmányt. Hátha én vagyunk, a honvédségnek sok takarmányra van szüksége. Elsőrendű nemzetközi érdek, hogy ezt a szükségletet kielégítsük. De ugyanolyan fontos az is, hogy állatállományunkat megtartsuk. Olyan időket élünk, amikor minden felhasználható takarmányra szükség van az országnak. Ezért nemcsak azért is, hogy a gazda kellő időben, tehát még októberben gondoskodik a kukoricaszár betakarításáról.

Egy két az anyakönyvel tükében

SZÜLETÉS. Pernyész Tibor Bék könyvkötősegéd leánya Ilona, Jolán Szentkirályi Lajos magántisztviselő leánya Zsófia, Jónás Bálint népzeneész fia János, Gyula, Samu Sándor népzeneész leánya Juliánna, Szekeres Gyula kereskedő leánya Éva, Hajnalka, Balla Sándor napszámos leánya Zsuzsánna, Szappanos Lajos közműves segéd leánya Irén, Hancz Smil Hers napszámos fia Mátyás, Kota József festő és mázóló leánya Juliánna, Illés Gyula szabósegéd leánya Róza, Weisz László szobafestősegéd fia Miklós, Ráduly Géza Sándor számvetőségi ellenőr fia Csaba, József, Forgács Károly földműves fia Károly, Agódy Gyula napszámos fia Gyula, Dankai József Géza leánya Katalin, Mária, Dr. Hetey Hermann Ottó m. kir. postai segédtitkár fia László, Pál, Jenő, Nagy Jenő biztosító intézeti igazgató fia András, Birta György kocsis fia György, Krenner János gyümölcsárú leánya Róza, Zsuzsánna, Darabont Imre napszámos fia Imre, Rugán Mihály kövezősegéd fia Mihály, Béla, Jeger Mendel napszámos fia Vilmos, Demjén Sándor aranyműves leánya Mária, Simoneti Benoist Gaston Károly Henrik Sándor leánya Erzsébet, Mária, Laura, Rozália, Petri János napszámos leánya Ilona, Löschner József városi tűzoltó leánya Erzsébet, Jakab Vilmos szabósegéd leánya Mária, Jurenka Lajos asztalossegéd fia Lajos, Sártrány Lajos cipész leány Erzsébet.

HÁZASSÁG. Princz István Vilmos magántisztviselő és Kauczil Gizella Veronika, Braun Gyula cipészsegéd és Oláh Juliánna, Biró László máv. segédmunkás és Gajdó Lenke Ibolya, Huszár József kf. napszámos és Darabont Mária, Kővágó Lajos géplakatos segéd és Miklós Johanna, Tóth Ferenc fuvaros és Veres Flóra, Csillag László magántisztviselő és Biedermann Edit, Spillmann Ferenc mázólósegéd és Oláh Mária, Vultur György nőiszabósegéd és Mészáros Margit, Kiss András földműves és Mártva Margit, Vincze Károly máv. fűtő és Darabont Anna Ilona, Kun József nyug. posta-vonalmeister és Kun Juliánna.

HALÁLOZÁS. Hirschmann Ede 84 éves, Erdélyi József 67 éves, Rézműves Sándor 12 éves, Zsolymai 15 p. Kiss Imre 64 éves, Kővári Józsefné sz. Zambó Éva 48 éves, Fülöp Katalin 62 éves, Pántya János 37 éves, Mojsza György 47 éves, Fazekas Ferenc 15 hónapos, Hamza Ilona 4 hetes, Debreczeni János 61 éves, Özv. Nagy Józsefné szül. Tóth Juliánna 81 éves, Marucz Juliánna 74 éves, Szilágyi Mária 1 éves, Steinberger Ignác 82 éves, Hoffmann Ezer 45 éves, Zinger Erzsébet 20 éves, Kardos Gábor 1 éves, Balog János 78 éves, Özv. Koky Andrásné sz. Kiss Eszter 84 éves, Özv. Hegedűs Pálné sz. Eperjessy Alojzia 94 éves, Zaveczky István 3 hónapos, Pataki Lajos 5 hónapos, Tolna Károly 11 éves, Márczy Tamás 16 éves, Sipos Erzsébet 9 hónapos, Cser János 6 hónapos, Máté Lajos 2 hónapos, Jónás János 12 napos, Merő Rezsőné sz. Winkler Ilona 42 éves, Mester Mária 59 éves.

Vassa és teressze a Magyar Lapok-ai

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

KRISZTUS KIRÁLY UNNEPÉN LESZ AZ ÚJ VÁCI PUSPOK PUSPOKKÉ SZENTELÉSE. Egerből jelentik: *Pétery-Petró* Józsefet, a nem régen ki-nevezett új váci püspököt október utolsó vasárnapján. Krisztus Király unnepe szentelik püspökké. A szentelésnél segédkező püspökök egyike *Dr. Scheffler János* szatmári megyéspüspök, nagyvárad apostoli kormányzó lesz, akit az új váci püspökhöz régi baráti kapcsolatok is fűznek.

XII. Pius pápa kihallgatáson fogadta Angelo Rotta budapesti nunciust, Rómából jelentik: (MTI) XII. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta Angelo Rotta budapesti apostoli nunciust.

ZSUZSIKA Nagyvárad legfiatalabb polgára, kedves munkatársunk, J eskő Sándor tanár újszülött kislánya. A kedves kis családban a harmadik gyermek a kis Zsuzsika. Kitérő öröm fogadta nemcsak a szülők és a testvérek részéről, hanem mindenütt, ahol a boldog édesapát és édesanyját ismerik. Szeretettel várták, szeretettel fogadták ezt az új magyar életet. Kívánjuk, hogy Isten szerető gondviselése kísérje végig az életében.

Makó legszebb utcáját a hősihalott kormányzóhelyettesről nevezték el. Makórói jelentik: (MTI) A város képviselőtestülete elhatározta, hogy a város legszebb utcáját a Vásárhelyi-utcát a hősi halált halt kormányzóhelyettes emlékének megörökítésére vitéz Horthy István utnak nevezik el.

OKTÓBER 17-ÉN LÉP HATÁLYBA AZ ÚJ ÜZLETI ZÁRÓRA. (MTI.) Az üzleti záróról szóló 1942. évi 6. tc. október 17-én hatályba lép. A kereskedelmi miniszternek a törvény végrehajtására vonatkozó rendelete a hivatalos lap keddi számában jelenik meg.

PRO PATRIA! Györfly-Benyel György hősi halála. Györfly-Benyel György főhadnagy, századparancsnok, október 5-én a keleti harctéren, életének 27-ik évében, századának élén, hazaiáért hősi halált halt. A hősi halált halt Györfly-Benyel főhadnagy néhai Györfly-Benyel Sándor közlekedési miniszternek fia volt.

MEGHÍVÓ. Rendes évi közgyűlésre, melyet a Baross Szövetség Nagyvárad és Vidéke Szervezete folyó hó 14-én, szerdán délután 6 órai kezdettel tart. Ezen közgyűlésünkön tisztújítás is szerepel. Kérjük a Baross Szövetség összes tagjait a pontos megjelenésre, annál inkább, mert az előtétítési rendelet folytán a gyűlést 9 óra előtt be kell fejezni. Felkérjük tagjainkat, hogy tagdíj-fizetési könyvecskéjüket igazolás végett mindenki hozzá magával, mert az előtétítési igazolásul a gyűlésen való részvételre. Külön meghívót nem bocsátunk ki. Elnökség.

Halálraítéltek egy betörőt, aki előtétítési alatt követte el bűntettét. Komáromból jelentik: A komáromi törvényszék rögtönítélő tanácsa halálra ítélte *Tóth Imrét*, mert előtétítési alatt betörést követett el. Az ítéletet hétfőn délelőtt 11 órakor haitották végre.

Köztisztviselők és nyugdíjasok küldöttsége a pénzügyminiszter előtt. A Magyar TI jelenti: A tisztviselő testületek küldöttsége megjelent a pénzügyminiszternél és ismertette előtte a közszolgálati alkalmazottak és nyugdíjasok nehéz helyzetét. A pénzügyminiszter figyelemmel és jóindulattal hallgatta meg a küldöttség tájékoztató jelentéseit és kéréseit.

IDÉZŐ HIRDETMÉNY. Nagyvárad város polgármestere 45130-1942. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki: Külföldi bírósági felkérésre felhívom, az 1874 évben született *róm. kat. vallású 1936 vagy 1937 évben elhalálozott volt nagyvárad lakos néhai Kneissl József* pincér feleségét *Kneissl Józsefnét*, szül. *Karner Jettyt*, valamint annak két felnőtt gyermekét, akinek tartózkodási helye, neve, életkora ismeretlen, hogy örökösödési ügyben a mai naptól ezámitott három hónapon belül hivatalomban (Teleki-utca 3. sz. I. em. 3. sz.) saját érdeklődésben jelenjenek meg. Egyben felhívom mindazokat, akik nevezettekről valamilyen közelebbi adatot szolgáltatni tudnak, úgy azt ugyancsak a fent jelzett helyen és időben jelentésük be. Nagyvárad, 1942. október 12. *Dr. Varga László* s. k. tanácsnok.

Záróják a törvényellenesen külföldön tartózkodók hazaküldött pénzküldeményeit. (MTI.) Illetékes helyről felhívják a közönség figyelmét a Budapesti Közlöny október 11-i számában megjelent 5180-1942. M. E. számú kormányrendeletre, amely a törvényellenesen külföldre távozottak vagy külföldön tartózkodók pénzküldeményeinek zárolását rendelte el. A rendelet értelmében a törvényellenesen külföldre távozott vagy külföldön tartózkodó, tehát hatósági engedély vagy érvényes utlevél nélkül külföldön levő személy részéről vagy megbízásából belföldre átutalt pénzzösségeket a Magyar Nemzeti Bank vagy az átutalás lebonyolításában közreműködő pénzintézet nem fizetheti ki a kedvezményezettnek.

A Vegyi és Elelmiszeripari R. T. ellopott kerítésének ügye a törvényszék előtt

Tizenegy cigányt vádolnak a kerítés széthordásával

Nagyvárad. Saját tud. Hét cigány és egy cigányasszony állt kedden délelőtt a törvényszék előtt. Az a vád ellenük, hogy 1942. január, február, március és április hónapokban a Vegyi- és Elelmiszeripari R. T. kerítéséből még három társukkal együtt több ízben összesen 200 pengő értéket meghaladó deszkát elvittek. Kihallgatásukkor — egy kivételével valamennyien tagadják a bűnösséget és azt állítják, hogy a kerítést a cég lebontatta és ők a lebontást végző ácsoktól kaptak egy-két szál deszkát. Horvát Antal vádlott még a vajda levelet is bemutatja, amely azt igazolja, hogy ő a gyártelepről semmiféle tárgyat el nem tulajdonított. „Sem a vajda tudtával, sem annak tudta nélkül”. Egyedül *Kis Gyula* vádlott cigány érz magát bűnösnek, beismerve, hogy ő a kerítés lebontásakor felszedett mintegy két tízre való „apróságot”. A bíróság tanuként hallgatta ki vitéz *Györi Ferencet*, a Vegyi és Elelmiszeripari R. T. igazgatóját. Elmondotta, hogy január vége, vagy február eleje táján jelentették neki az alkalmazottak, hogy állandóan lopják a kerítést. A gyártelepet a cigánytelep felől mintegy 5-600 méter hosszú, 2 és fél méter magas deszkakerítés vette körül. A kerítés deszkák elhordói olyan alapos munkát végeztek, hogy március végére már közel 400 méter hosszú kerítés tűnt el. Ami a kerítés lebontását és dróttal való kicserélését illeti, arra csak májusban került sor, amikor már alig volt valami kerítés a telep körül.

Dr. Szolnok Jenő ügyész indítványára a tárgyalást félbeszakították és felszólították a tanut, mint a sértett cég képviselőjét, hogy 8 napon belül irsában közölje a törvényszékkel azoknak az alkalmazottaknak a nevét, akik tanuként hallgathatók ki a tényállás felderítése céljából.

KORONA Filmszínházban Csak 16 éven felülieknek.
 Ujszerű, érdekes, izgalmas, szerelemmel átfűtött sablonmentes film

Mária két éjszakája

Szilágyi Szabó Eszter, Uray, Csontos, Gregus, Pataki, Latabár

Kétszeres kitértetést nyert az Erdélyrészi Hangya gyümölcsfeldolgozó üzem. A budapesti Országos Gyümölcskiállításán az Erdélyrészi Hangya Központ is részt vett a megyesfalvi gyümölcsfeldolgozó üzem különböző termékeivel. A kiállítás bírálóbizottsága az állam ezüst érmét, valamint Marostorda varmegye díszlevelét adta oda az Erdélyrészi Hangyának a kiállított gyümölcstermékekért.

Január 1-től kiterjesztik az OTBA szolgáltatásokat a református, evangélikus és unitárius lelkészekre. A Magyar TI jelenti: A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, melynek értelmében az OTBA szolgáltatásait 1942. január 1-étől kiterjesztik a református, evangélikus, unitárius lelkészekre, segédlelkészekre, oktatókra és kántorokra.

NEM ADNAK TÖBB ENGEDÉLYT MAGÁNÉPÍTKEZÉSRE. (MTI.) Az ipari nyersanyagihivatal új magánépitkezések megkezdésére a folyó évben már nem ad engedélyt. Természetesen ez nem érinti a folyamatban lévő építkezéseket.

Papirosnapok Nagyváradon. Október 14-15-én, szerdán és csütörtökön. Leventéink háziról-házra járva szedték össze a papiroshulladékot, amelyért az Arkormánybiztosság által megállapított 4 filléres árat fognak fizetni. Szántay Gyula, magyar papirosipari nyersanyagbeszerző Kft. bizományos. — Hlatky Endre-u. 1. Telefon 27-72

Ötezer pengő a Vöröskeresztnek. Az Erdélyrészi Hangya szövetkezeti hálózata a vöröskereszt gyűjtőnapokon 5000 pengőt tuttatott a harctéren küzdő magyar honvédek ápolására, illetve a Vöröskereszt más céljaira.

Értékes Szent István-korabeli sírokat találtak Tiszalök községben. Nyiregyházi jelentik: (MTI) Tiszalök szabolcsmegyei község határában a nyiregyházi Józsa Múzeum igazgatójának vezetésével értékes Szent István korabeli temetőt tártak fel. 50-nél több sír lelet került napfényre értékes ékszerekkel és használati tárgyakkal. A sírleletek arra mutatnak, hogy ezen a helyen egy Árpád korban virágzó település volt. Szabolcs megyében ez az első árpád kori temetőlelet, bár egyes sírokat eddig is találtak.

Módosításokat kér a Kereskedelmi Csarnok az új záróatörvényről

Nagyvárad. Saját tud. Köztudomásu, hogy az új zárórendelet november 1-én lép életbe. A zárórendelettel kapcsolatban Nagyváradon sokféle szempont jön számításba. Mivel az ország más városaiban esetleg bevaló rendszer Nagyváradon különböző hátrányokkal jár, a Kereskedelmi Csarnok a város kereskedői nevében beadvánnyal fordult a polgármesterhez, amelyben kéri a közbenjárást a rendelet módosítására.

A kérvény szerint a Kereskedelmi Csarnok déli 1 óras átkezesi időt kér 1 és 2 óra között, délután pedig öt órára kéri a zárót megállapítani, az élelmiszerüzleteknél pedig 6 órára. A kérvény indoklása szerint ezzel el lehetne érni, hogy a délelőtti fűtésel egész napi munkát lehetne végezni és kevesebb lenne a villanyfogyasztás is. Megemlíti a kérvény indoklása azt is, hogy az állami, közületi és magánhivatalok is bevezethetik ezt a rendszert. A kérvény sorsa elé érdeklődéssel tekint Nagyvárad kereskedő társadalma és reméli, hogy kedvező elintéztést nyer.

Bolgár újságíró cikket írt erdélyi útjáról

Szofiából jelentik: (MTI) *Conov Stojan* a Parone Bulgare főszerkesztője, a Mir című bolgár lapban cikket írt erdélyi útján szerzett benyomásairól. A cikkíró a debreceni Nyári Egyetem előadásain vett részt és ennek befejeztével látogatott meg Erdélyt. Cikke bevezető részében nagyvárad emlékeiről számol be, megemlékezik Szent László királyról, akit Nagyváradon temettek el. Ismerteti Nagyvárad emlékeit. A továbbiakban Kolozsvárral foglalkozik, leírja a farkas-utcai gótikus templom megtekintése során szerzett benyomásait, majd megemlékezett arról, hogy 1919-ben a színház Hamlet előadását, amelyet azóta csonka Hamletnek neveznek, a román hatóságok az előadást félbeszakították és betiltották a színház működését. A múlt évben a Hamletet ismét előadták attól a jelenettől kezdve, ahol annakidején félbe kellett szakítani. A cikkíró utal arra, hogy Erdély igen sok nagy íróat adott Magyarországnak, ami nagymértékben annak is következménye, hogy az erdélyi tájak változatossága gazdag éleletet nyújt.

4 fillér az osztályozatlan hulladékpapír kilogrammja

Nagyvárad thj. város I. f. Iparhatósága. 4911—1942. sz. alatt a következő értesítést adta ki:

Értesítem a város közönségét az ár-ellenőrzés országos kormánybiztosa 14.600—1940. sz. rendeletével a bérházakból, háztartásokból, irodákból, üzletekből és áruházakból összegyűjtött minden idegen anyagtól, különösen háztartási szeméttől mentes, egyébként osztályozatlan, de kizárólag papíros anyagot tartalmazó papíros árat kgr-kint 4 fillérben állapította meg, tehát a papíros-gyűjtő napok alkalmával átadott papíros hulladékért a gyűjtést eszközölők ezt az árat kötelesek mindenkinek kifizetni. Nagyvárad, 1942. október 12.

Dr. Varga László s. k. tanácsnok.

Mi újság a piacon?

A legutóbb foganatosított hatósági rendelkezésnek, mely szerint szigorúan büntetik a házak udvarán, illetve a piacon kívül vásárlókat, eredménye mutatkozott és a szárnyasokat kényszerülten a piacra vitték az eladók.

Sajnos, a kereslettel szemben még mindig aránytalanul kevés volt a felhozatal, de a jelek szerint az intézkedés jobb belátásra bírja az árdragító falusiakat, valamint az árdragítást előidéző közönséget.

Legmagasabb piaci árak hétfőn a következők voltak:

Gyümölcsfélék: (Közepes felhozatal) Alma 50—140, szőlő 50—160, birsalma 80—120, körte 80—180, görög dinnye 26—30, gesztenye 150—200, héjas dió 200—220 fillér kgr-ként.

Zöldségfélék: (Közepes felhozatal) Burgonya 22—26, paradicsom 10—20 fillér kgr-ként, 1 darab kék-paradicsom 14—40 fillér, 1 kgr. szárazbab —, répa 26—30, zöld borsó 90—110, hagyma 30, cékla 24—30, 1 drb káposzta 20—50, vörös káposzta 30—50, olasz 30—40, tök kgr 16—18, karfiol 30—80, petrezselyem csomója 26—30, 1 drb karalábé 10—20, 1 darab zeller 16—24, 1 kgr zöldbab 70—90, 1 drb zöldpaprika 1—3, 1 drb uborka 4—10, 1 kgr spenót 90—110, 1 drb torma 10—20 fillér.

Élőállatok: (Közepes felhozatal) 1 drb szarvasmarha vágó kgr. 1.20, 1.35, 1.50, 1 drb fejőstehén 500—1100, szopós borjú kgr. 1.60—1.70, 1 pár kismalac 35—50, igásló 250—750, parádéslo 750—1200 pengő.

Tejtermékek (Közepes felhozatal) 1 liter tej 0.40, 1 kgr vaj 6.80—7.80, juhtúró 3.50—4.10, tehéntúró 1.20—1.35, tejfel 1.50—1.70, juh-sajt 3—3.40 pengő.

Hal-félék: (Közepes felhozatal) 1 kgr sulyu ponty 2.50—3, élő 3.30, 1 kgr csuka 2.20—3, 1 kgr apró hal 1.20—1.50 pengő.

Szárnyasok: (Közepes felhozatal) Csirke kgr 3—3.20, hizott liba 3.40—3.60, sovány liba 2.60—2.80, tyúk 2.60—2.80, hizott ruca 3.20—3.40, sovány ruca 2.60—2.80, 1 drb tojás 0.15—0.17 pengő.

Húsarak: 1 kgr marhahús 3.70, disznóhús 3.20—3.60, növendékmarha 3.70, juh-hús 2.40, bányahús 2.40, bivalyhús 3.30, zsir 3.80, tepertő 3.80 pengő.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjétek a „MAGYAR LAPOK”-at.

Pályázni lehet gépészi állások betöltésére

A m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal a következő felhívást adta ki:

Felhívom mindazokat a munkanélküli gépészeket, akik a f. évben teljesen elkészülő nagyilvai, gyergyótlói, győsi, almásmezői, ojtói, uzvölgyei, szilágyoslyói és zilahi laktanyák erőközpontjainak (villany, víz, fürdő és fűtés) üzemeltetésére, valamint a laktanyák műszaki berendezéseinek állandó jókarbantartására vállalkoznak, hogy pályázatukat a nagyvárad m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatalnak adják be. A fenti állásokra nemzeti szempontból csak feltétlenül megbízható szakképzett gépészek jelentkezzenek. A gépészek részére

egyszobás, minden mellékhelyiséggel lakás és világítás, mint természetbeni járandóság a kincstár által rendelkezésre fog bocsájtani. Az egyéb igényeket írásban kell közölni. A pályázatnak röviden tartalmaznia kell az érdekeltnak személyi adatait és eddigi működésének leírását. A kérvényben meg kell jelölni, hogy melyik laktanya gépészi állására pályázik, valamint a pályázó pontos postai lakcímét.

Nagyvárad, 1942. október 12.

A nagyvárad m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal vezetője helyett:

Péter István
mkv. tisztv.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétel, eladása, szaksterü alakitása, javítása **Ács Tibor,** Széchenyi tér 6.

Megállapították a traktoros bérszántás díját

A traktorral végzett bérszántás elvégzéséért kat. holdanként felszámítható legmagasabb díjakat a közellátási miniszter megállapította. Eszerint a díj, ha a szántás mélysége 10—14 centiméter, könnyű talajon 8.50, középkötött talajon 11.50, kötött talajon 17, ha a szántás mélysége 14—20 centiméter, akkor a díj a talaj minősége szerint, 12, illetve 15.50, vagy 23.50; ha a szántás mélysége 20—26 centiméter, a legmagasabb díj az első esetben 16, a második esetben 20.50, a harmadik esetben 30.50 pengő kat. holdanként. Ha az eke után fogas, vagy simító is jár, a fenti díjak holdanként 1.50 pengővel növelhetők.

Intézkedik a rendelet arról is, ha az üzemanyagot a munkaadó adja, a fent megállapított díjak mennyivel csökkent-

hetők. Eszerint 10—14 cm mélységű szántás esetén a talajok fajtája szerint a díj 4, 5 és 7, a 14—20 cm mélységű szántás esetén 5.50, 6.50, 9 és 20—26 cm mélységű szántás esetén 7, 9, illetve 13 pengővel csökkenthető a megállapított legmagasabb díj. Az éjjel végzett bérszántás díja legfeljebb 10 százalékkal lehet magasabb a megállapított díjaknál. A három kat. holdnál kisebb összefüggő terület bérszántásánál a megállapított díjak után legfeljebb 5 százalék pótdíj számítható. A traktorral végzett bértársaság és bérkultivátorozás legmagasabb díja kat. holdanként 9, illetve 7.50 pengő. A rendelet kimondja azt is, hogy a traktor személyzetének élelmezése és elszállásolása a munkavállalót terheli.

Férfi ruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használatruha üzletében Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

Kibővítik az Erzsébet-ligeti pálya nézőterét

Nagyvárad. Saját tud. Holló Zoltán a NAC miniszteri biztosa ismét Nagyváradra érkezett és tárgyalásokat folytatott a város vezetőségével a Ferencváros—NAC mérkőzés előkészítésével, illetve a pálya kibővítésével kapcsolatban. A mérkőzés iránt ugyanis oly rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg, hogy a miniszteri biz-

tos 600 új férőhelyet óhajt létesíteni. A város vezetősége megértéssel fogadta Holló Zoltán javaslatát, valamint a tribün kibővítésének módjára vonatkozó indítványát is. A NAC vezetőségi válsága ügyében kijelentette Holló Zoltán, hogy a belbélke helyreállítására irányuló munkálkodás a legjobb úton halad.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleménye:

— **Tűzvész,** Keith Winter világsiker aratott színműve kedden este kerül színre Sármágy MEK-ös rendezésében, Hattyú Évával a női főszerepben. Eodó Lenden szerepében mutatkozik be a társulat új fiatal amőrozója Bakay Lajos.

— **Az egész város arról a hatalmas sikerről beszél,** amelyet az Aranyárga farszék aratott a színházban Bámula-técan szép kiállítás, teljesen új eredeti díszletek, szinte ámulatba ejtik a közönséget. Rengeteg humor és vidámság, pompás muzsika, szenzációs táncok! Három órás kacagó orkán a nézőtérén. — Az Aranyárga farszék operett újdonság szerdán este és csütörtökön este van a színház műsorán. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

— **A Bolond Szabados Béla** gyönyörű muzsikájú nagyoperettje pénteken este kerül felújításra premier bérletben Danics Győző rendezésében. Elsőrendű szereposztás! Gyönyörű kiállítás. — Szombaton este A-bérlet, vasárnap este bérlet-szünetben kerül színre a Bolond, mely a zenekedvelőknek valóságos csodamege számba fog menni.

— **Szombaton délután** nagy gyermek előadás filléres helyárrakkal. Színekről: Aladár nem számár című gyermek operett sok énekel és táncol.

HETI MŰSOR

Kedden este: **Tűzvész,** Szerdán este: **Aranyárga farszék,** Csütörtökön este: **Aranyárga farszék** Pénteken este: **A bolond** (premier bérlet). Szombaton délután: **Aladár nem szá-**

már (gyermek előadás).

Szombaton este: **Bolond** (tiszteletdíj bérlet).

Elárverezik a Schlauch-tér kivágott fáit

Nagyvárad thj. város polgármesteri hivatala városgazdasági ügyosztály 47.621—1942. szám alatt árverési hirdert ményt közöl:

Értesítem az érdekelteket, hogy a város tulajdonát képező Schlauch-téren kivágott hársfák rönkjei a helyszínen folyó hó 16-án délelőtt 11 órakor nyílt város árverésen eladottnak.

Az áru értéke az árverésen készpénzben azonnal kifizetendő. Az árverés egyéb feltételei a gazdasági ügyosztályon (várcsúza II. em. 26.) megtudhatók.

Nagyvárad, 1942. október 13.

Klemens sk. gazd. tanácsnok.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

- Eladó** kilences flóbert, Váradszent. márton malom. 200
- Jókarban** lévő fekete női tőlkabát, szőrmével, erősebb alakra eladó. Damjanich-utca 37. aptó 4. 187
- Egy** Dürkop átváltós verseny kerék, pár olcsón eladó. Vörösmarthy-u. 1. 186
- Aranyat,** ezüstöt, briliánsot, vásárolj! Tarján brás-ékeszerész, Rákóczi-ut 8. 185
- Eladó regénytár.** Dr. Baditz Miskolc. 159
- Cserépkályha** eladó. Gróf Andrássy Gyula-u. 34. 3—4-ig.
- Új horodók** kaphatók Kun Sándornál. Ferenc-u. 12. 220
- Elköltözés** miatt nagyon olcsón, négyezer pengőért eladó az Árpád-vezér utca mellékutcájában Peterdi-utca 11. alatt levő kertés azonnal beköltöztethető ház. Kizárólagos megbízottam **Jelinek** ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 225

Allást nyec

Magános férfi házvezetőt keres azonnalra. Rét-utca 18. 224

Allást keces

Óskeresztény kereskedelmi érettségivel és háztartási tanári képesítéssel rendelkező, magyar, román, német nyelvet tudó, állást keres. Pray György utca 5. 223

Lakás

Kiadó azonnalra szoba-konyhás lakás, csinosan burorozva, éléskamrával. Érdeklődni Szöllős-utca 18. alatt, háztulajdonosnál. 221

Elveszett

Elveszett aranykarkötő briliáns és zafír kövekkel. Megtaláló hozza Szaniszló-utca 4. alá Törökékhez, jutalmat kap. 222

Elveszett egy 16-os kaliberű Browning vadászfégyver az elmúlt tél folyamán vitéz Molnár Iván színművész birtokából. Becsületes megtaláló, vagy nyomravezető, illő jutalomban részesül dr. Mucsi Imre ügyvéd irodájában, Széchenyi-tér 1. szám alatt. 217

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén, Nagyvárad, Szilagy Dezső-utca 5. szám

KIADÓTULAJDONOS:
szent László-nyomda r. t.

Fő- és felelőszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda igazgatója